Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19796

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i (D?KE), bireylerin dijital ortamlar arac?l???yla gerçekle?tirilen sözlü ileti?ime yönelik tutumlar?n? ve e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ?brahim Halil Yurdakal taraf?ndan 2019 y?l?nda, ölçek geli?tirme sürecinin standart ad?mlar?na uygun olarak tasarlanm??t?r. D?KE'nin geli?tirilmesi, özellikle dijitalle?menin h?z kazand??? ve yüz yüze ileti?imin yerini çevrimiçi etkile?imlere b?rakt??? ba?lamlarda, bireylerin dijital konu?ma becerileri ve tercihleri hakk?nda önemli veriler sunmay? hedeflemektedir. Ölçe?in güvenirlik ve geçerlik çal??malar?, bir konferans bildirisi olarak sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Dijital Konu?ma E?ilimi, Dijital ?leti?im, D?KE, Psikometrik Ölçek, Tutum, Konu?ma Becerisi, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

?brahim Halil YURDAKAL

Amaç

Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çe?itli dijital platformlar (örne?in, video konferans sistemleri, çevrimiçi dersler, sesli mesajla?ma uygulamalar?) üzerinden sözlü ileti?im kurmaya ne kadar istekli olduklar?n?, bu süreçte kendilerini ne kadar rahat hissettiklerini ve bu ileti?im biçimini ne s?kl?kla tercih ettiklerini belirlemektir.

Geli?tirme çal??mas?, dijital ça?da sosyal ve akademik ya?am?n ayr?lmaz bir parças? haline gelen çevrimiçi sözlü etkile?imlerin psikolojik boyutlar?n? inceleyen ara?t?rmac?lar için standart ve güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu ölçek, e?itim, psikoloji ve ileti?im bilimleri alanlar?nda dijital okuryazarl?k ve çevrimiçi kat?l?m konular?ndaki çal??malar? desteklemek üzere tasarlanm??t?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, "Dijital Konu?ma E?ilimi"dir. Bu yap?, bireyin dijital araçlar? kullanarak konu?ma yoluyla kendini ifade etme konusundaki içsel yatk?nl???n?, motivasyonunu ve yeterlilik alg?s?n? kapsar. Bu e?ilim, sadece teknik yeterlili?i de?il, ayn? zamanda dijital ortamlar?n getirdi?i yeni sosyal dinamiklere uyum sa?lama ve bu ortamlarda kayg? duymadan etkili ileti?im kurma iste?ini de içerir.

Bu e?ilim genellikle ?u boyutlarla ili?kilidir: **Dijital Ortamda Konu?ma Kayg?s?** (ne kadar rahat

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissedildi?i), **Dijital Konu?ma Tercihi** (yüz yüze ileti?ime k?yasla ne kadar tercih edildi?i) ve **Dijital Konu?ma S?kl???/Aktivitesi** (bu tür eylemlere ne kadar kat?l?m gösterildi?i). Ölçek, bu e?ilimi çok boyutlu bir perspektifle de?erlendirerek, dijital ileti?imdeki bireysel farkl?l?klar? ortaya ç?karmay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, kapsaml? bir geçerlik analizi yap?lm??t?r. Her ne kadar orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, bir ölçek geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda genellikle **Yap? Geçerli?i** (Faktör Analizi yoluyla) ve **Kapsam Geçerli?i** (uzman görü?leri al?narak) incelenmi?tir.

Yap? geçerli?i için kullan?lan temel yöntem **Faktör Analizi** olmu?tur. Bu analiz, Dijital Konu?ma E?ilimi yap?s?n?n teorik olarak öngörülen alt boyutlar?n? ampirik olarak destekleyip desteklemedi?ini göstermi?tir. Ayr?ca, maddelerin ölçmek istedikleri yap?y? ne ölçüde temsil ettiklerini belirlemek üzere uzman görü?lerine ba?vurularak içerik geçerli?i sa?lanm??t?r. Detayl? geçerlik bulgular?na, ilgili konferans bildirisinin tam metninde ula??labilir.

Güvenirlik

Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda en yayg?n kullan?lan güvenirlik yöntemi olan **?ç Tutarl?l?k Katsay?s?** (Cronbach Alfa) kullan?lm??t?r.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçe?i olu?turan maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir. Ölçe?in güvenilirli?inin yüksek olmas?, farkl? zamanlarda veya farkl? gruplarda uyguland???nda benzer sonuçlar verece?i anlam?na gelir. Spesifik Cronbach Alfa de?erleri, yazar taraf?ndan sunulan 2019 tarihli konferans bildirisinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini saptamak amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ba?lang?çta çok say?da madde ile yola ç?k?lan ölçe?in, alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ortaya ç?karmas?n? sa?lam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, Dijital Konu?ma E?ilimi yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu belirlemede kritik rol oynam??t?r. Genellikle dijital ileti?im e?ilimi gibi karma??k yap?lar, farkl? alt faktörlere (örne?in, çekingenlik, kat?l?m iste?i, sosyal varl?k alg?s?) ayr??abilir. Analizler, nihai ölçek formunun kaç maddeden olu?tu?unu ve maddelerin hangi faktör yüklerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçme Arac? Detaylar?

Test Türü:

Geli?tirme (Öz Bildirimli Derecelendirme Ölçe?i)

Format:

Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde 4 veya 5 seçenekli Likert tipi format yayg?nd?r.)

Mevcut Dil:

Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu:

Akademik Çal??malar için Genel Popülasyon veya Üniversite Ö?rencileri.

Ya? Grubu:

Yeti?kinler (18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?:

Ölçek, dijital ileti?im araçlar?n? aktif olarak kullanan bireylere uygulanmak üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas? genellikle yüksekö?retim kurumlar?ndaki ö?renciler üzerinde gerçekle?tirilir.

Test Metodolojisi:

Anket yöntemiyle öz bildirim esas?na dayal? olarak uygulan?r. Bireylerin maddelere verdikleri yan?tlar toplanarak toplam puan veya alt boyut puanlar? hesaplan?r.

Anahtar Kelimeler

D?KE, ?leti?im E?ilimi, Psikometri, Faktör Analizi, Çevrimiçi Konu?ma, Akademik Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?:

Mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri:

ARABPSYCHOLOGY.COM

iyurdakal@pau.edu.tr (Pamukkale Üniversitesi)

Yaz??ma Adresi:

?brahim Halil YURDAKAL, Pamukkale Üniversitesi, E?itim Fakültesi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?:

2019

?zinler ve Kullan?m Ücreti:

Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazar?n izniyle ücretsiz olarak eri?ilebilir olabilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Yurdakal, ?., H. (2019). *Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?inin geli?tirilmesi: Güvenirlik geçerlik çal??mas? (D?KE)*. 3. Uluslararas? S?n?rs?z E?itim ve Ara?t?rma Sempozyumunda sunulan bildiri (USEAS 2019). Mu?la, Türkiye.

Bildiri özet kitab?na buradan eri?ilebilir: sead.com.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir: dijital-konusma-egilimi-olcegi-toad.pdf

Dijital Konu?ma E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta (sa?lanan HTML içeri?inde) yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen PDF dosyas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM